

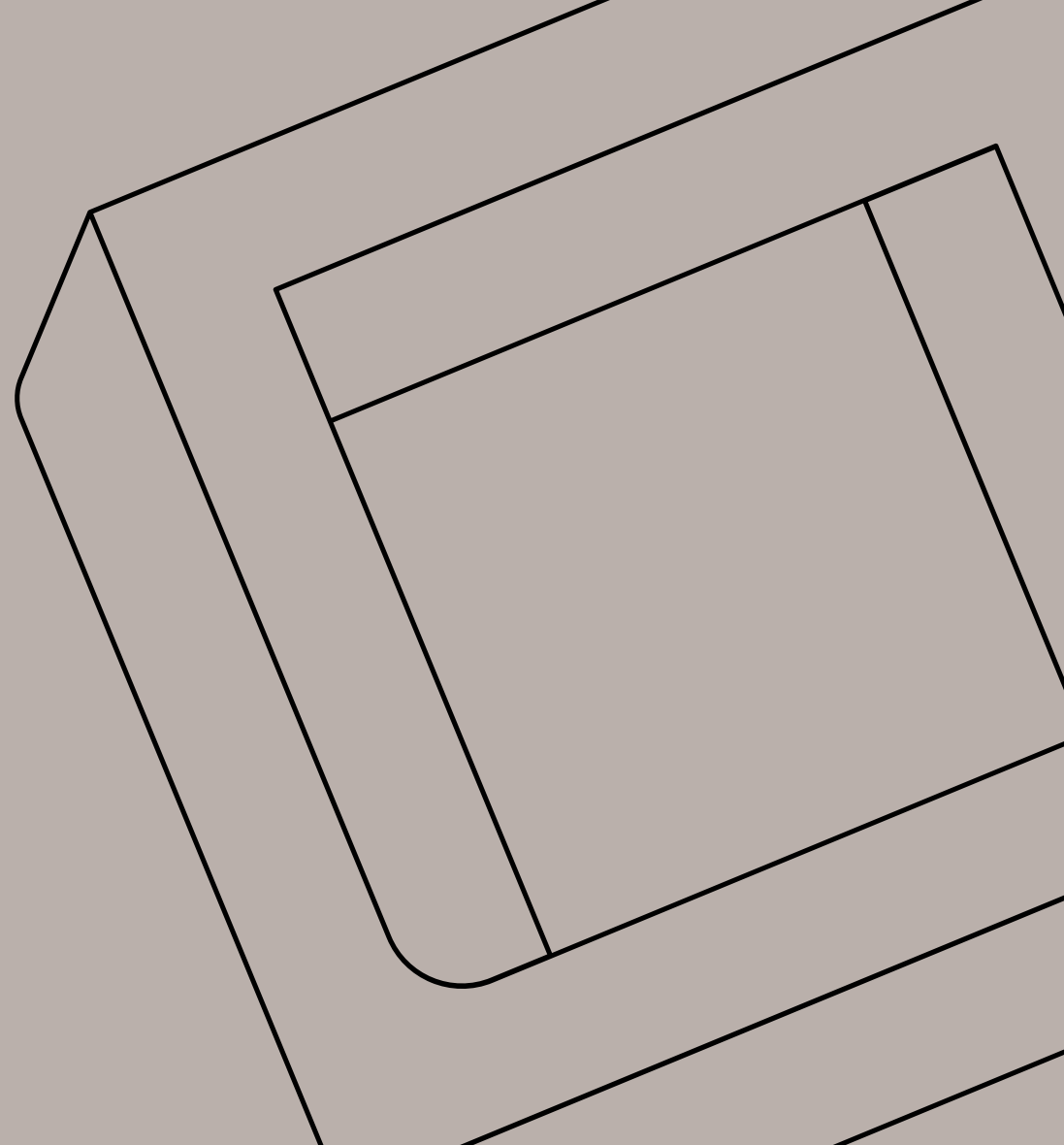
Draagvlak Aardgaswinning

Element NL

Meting juni 2026

Rapportage

Juli 2026

Context

Context

Nadat in 2021 de prijzen voor energie stegen, heeft de oorlog in Oekraïne verder aan het licht gebracht dat de leveringszekerheid van energie geen vanzelfsprekendheid meer is. Naast deze opgelaaide discussie rondom de energievoorziening is ook het debat over de energietransitie en het bereiken van de klimaatdoelstellingen onverminderd doorgegaan. Als vereniging van energie van Nederlandse bodem volgt Element NL deze discussie met veel belangstelling en levert hier ook een belangrijke bijdrage aan. Om een duidelijk beeld te krijgen van wat er speelt onder de Nederlandse bevolking met betrekking tot energiezekerheid, energieopwekking, de energietransitie, de klimaatdoelstellingen en de energieprijzen heeft Element NL een onderzoek ingesteld. Sinds februari 2023 wordt dit onderzoek met regelmaat herhaald om het verloop van de discussie rondom deze thema's te volgen. De huidige meting volgt ongeveer een jaar na de vorige (juli 2025).

Onderzoeksdoel

Element NL wil in kaart brengen wat er onder de Nederlandse bevolking speelt met betrekking tot energiezekerheid, -opwekking, -transitie en de klimaatdoelstellingen. Daarnaast wil zij in kaart brengen hoe de houding t.o.v. deze thema's door de tijd heen verandert. De huidige meting betreft de vijfde meting. Dit rapport richt zich op de verandering van deze thema's ten opzichte van juli 2025.

Centrale vraag en deelvragen

Wat is de houding van het Nederlands publiek ten aanzien van de energievoorziening en gaswinning in Nederland, welke trends zijn daarin waar te nemen en hoe denkt men over specifieke zaken rond deze thema's?

Wat is de kennis en houding van de Nederlanders ten aanzien van de energievoorziening in Nederland?

- In hoeverre maakt men zich zorgen over de energievoorziening in Nederland?
- Welke kennis heeft men van de verschillende energiebronnen?
- Wat is de houding ten aanzien van het beleid omtrent de energietransitie in Nederland?

Wat is de kennis en houding van Nederlanders ten aanzien van de aardgaswinning in Nederland?

- Hoe staat men tegenover de aardgaswinning in Nederland op zee?
- Hoe staat men tegenover de aardgaswinning in Nederland op land?
- In welke mate heeft men vertrouwen in de partijen betrokken bij aardgaswinning?

Periodiek: wat vinden Nederlanders met betrekking tot energiezekerheid?

- Wat vinden Nederlanders het belangrijkste om ervoor te zorgen dat Nederland nu en in de toekomst weerbaar is?
- Wat moet de overheid doen met aardgas uit kleine velden?
- Moet de overheid opbrengsten van aardgaswinning gebruiken om sociale huurwoningen te verduurzamen?
- Welke energiebronnen dragen bij aan leveringszekerheid?

Onderzoeksverantwoording

Doelgroep

Nederlanders van 18 jaar of ouder.

Steekproefbron

Onze respondenten worden getrokken uit het consumentenpanel NIPObase. Er hebben n=1.909 respondenten deelgenomen.

Veldwerk

Er hebben n=1.909 respondenten deelgenomen, waarvan n=141 uit Groningen, n=159 uit Friesland, n=167 uit Drenthe, n=142 uit Overijssel, n=166 uit Gelderland, n=157 uit Utrecht, n=152 uit Noord-Holland, n=161 uit Zuid-Holland, n=146 uit Zeeland, n=151 uit Flevoland, n=190 uit Noord-Brabant en n=177 uit Limburg. Het veldwerk heeft gelopen van 29 mei t/m 15 juni 2026.

Vragenlijst

Er is gebruik gemaakt van een online vragenlijst. Respondenten ontvingen een e-mail met daarin informatie over het onderzoek en een link naar de online vragenlijst. De vragenlijst is opgesteld door Verian in samenspraak met Element NL. De invulduur bedroeg ca. 6 minuten.

Overige punten

Er is gebruik gemaakt van een tweetrapsweging. Het bestand is eerst per provincie gewogen op geslacht en leeftijd. Vervolgens is er op het totaalbestand een weging op geslacht, leeftijd en provincie toegepast. Zodoende zijn de resultaten op deze kenmerken representatief voor de Nederlandse bevolking, maar kunnen er ook uitspraken op provinciaal niveau worden gedaan.

Inhoudsopgave en leeswijzer

Inhoudsopgave

1. Belangrijkste resultaten (p. 6)
2. Zorgen (p. 8)
3. Energietransitie (p. 22)
4. Periodieke vragen (p. 26)
5. Achtergrondvragen (p. 36)

Leeswijzer

- Alle data zijn gewogen op basis van de achtergrondkenmerken geslacht, leeftijd en provincie.
- In dit rapport worden de resultaten van juni 2026 waar mogelijk vergeleken met die van juli 2025. Significante verschillen ten opzichte van juli 2025 zijn weergegeven met een **groen** plus- of minteken. 'Significant' betekent dat met 95% zekerheid kan worden gezegd dat er daadwerkelijk een verschil bestaat. Het is daarom zeer onwaarschijnlijk dat dit verschil op toeval berust.
- In dit rapport zijn uitsplitsingen weergegeven naar geslacht, leeftijd, provincie en politieke voorkeur. Significante verschillen zijn weergegeven met een **zwart** plus- of minteken en hebben betrekking op het verschil tussen de desbetreffende groep en het totaal van 2025.

- Vanwege het grote aantal politieke partijen worden alleen politieke partijen weergegeven waarvan het resultaat significant verschilt van het totaal en bovendien een voldoende hoge basis hebben ($n \geq 30$).

Belangrijkste resultaten

Belangrijkste resultaten

Forse toename van een positieve houding tegenover gaswinning kleine velden, noodzaak en onafhankelijkheid spelen belangrijke rol

Ongeveer de helft van de Nederlanders staat (zeer) positief tegenover gaswinning op de Noordzee (49%) en uit kleine velden (46%). Er is ten opzichte van vorig jaar een forse toename te zien. Destijds stond in beide gevallen 36% positief tegenover gaswinning. Er is daarnaast sprake van een lichte afname van een negatieve houding jegens aardgasbedrijven.

Voor acht op de tien (82%) is de noodzaak van aardgas de belangrijkste reden voor een positieve houding. Eenzelfde groep (77%) vindt dat aardgas nodig is als vangnet. Schade aan de bodem is de belangrijkste reden om er negatief tegenover te staan (61%). Vorig jaar maakten echter meer Nederlanders zich daar zorgen over. Ongeveer de helft (49%) vindt de voordelen groter dan de nadelen.

Zeven op de tien (69%) Nederlanders zijn het ermee eens dat het winnen van aardgas uit kleine velden zorgt voor onafhankelijkheid van het buitenland. Voor 47% mag de Nederlandse overheid al het aardgas in kleine velden winnen, als dat betekent dat we de onafhankelijkheid vergroten.

De meerderheid (55%) ziet liever dat er aardgas wordt gewonnen uit kleine velden, dan dat het veld in Groningen wordt heropend.

Zorgen over energievoorziening en -rekening nemen toe

Waar in de voorgaande metingen een dalende trend zichtbaar was, nemen de zorgen over de energievoorziening toe (van 55% naar 63%). Ook maken meer mensen dan vorig jaar zich zorgen om de hoogte van de energierekening (van 51% naar 57%).

Een meerderheid van de Nederlanders (56%) vindt dat de energiezekerheid gevaar loopt wanneer er geen aardgas wordt gewonnen uit kleine velden.

Verdeeldheid over gebruik opbrengsten voor verduurzaming sociale huur

Er heerst grote verdeeldheid onder Nederlanders als zij moeten beslissen of alle opbrengsten voor aardgaswinning uit kleine velden moeten worden gebruikt om sociale huurwoningen te verduurzamen. Hoewel de grootste groep (40%) vóór is, is circa een derde (29%) het ermee oneens. Eveneens een derde (32%) twijfelt.

Diversiteit in de energiemix belangrijk om weerbaar te blijven

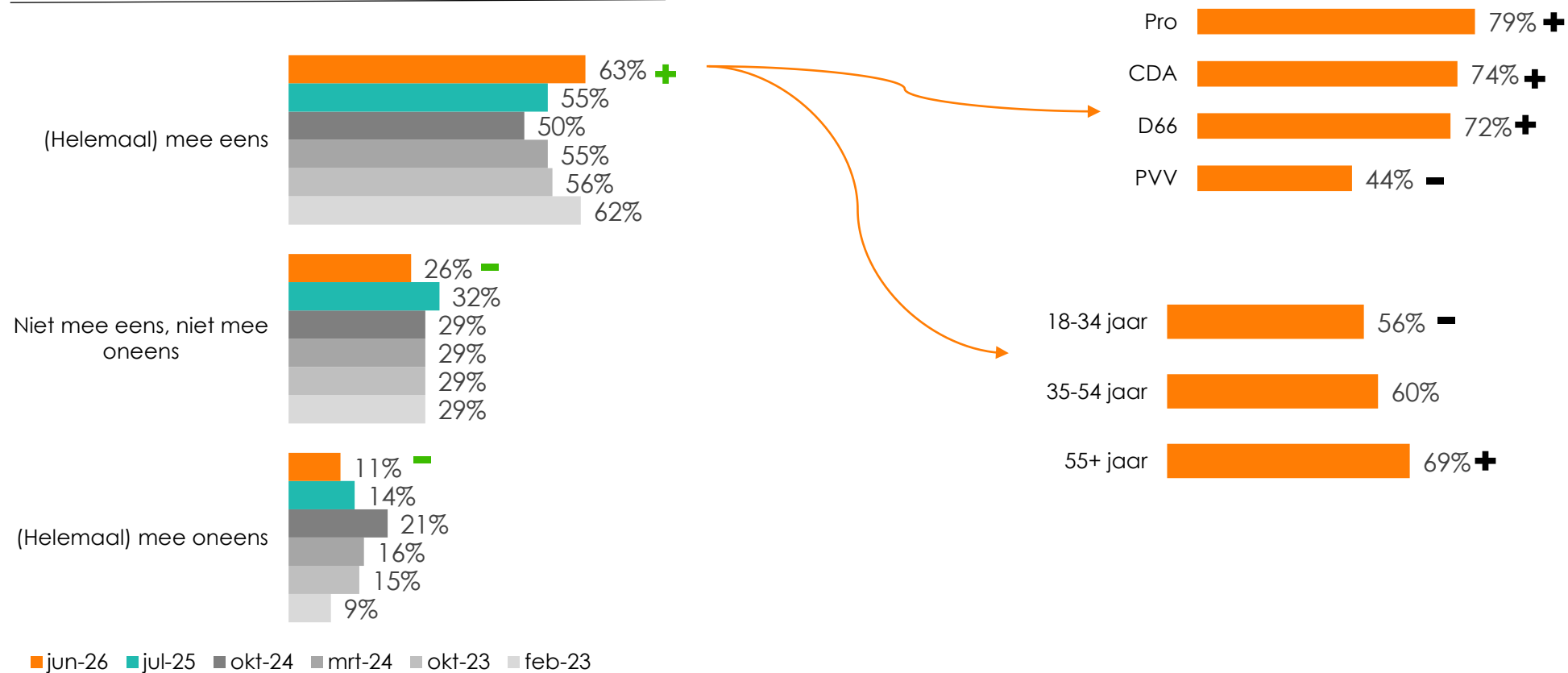
Om in de toekomst weerbaar te blijven als het gaat om energie, vindt circa de helft van de Nederlanders (53%) het belangrijk om verschillende bronnen te gebruiken. Minstens zeven op de tien vinden aardgas (70%), windenergie (76%) en zonne-energie (77%) bijdragen aan leveringszekerheid in Nederland.

Zorgen

Zorgen over energievoorziening nemen voor tweede jaar op rij toe

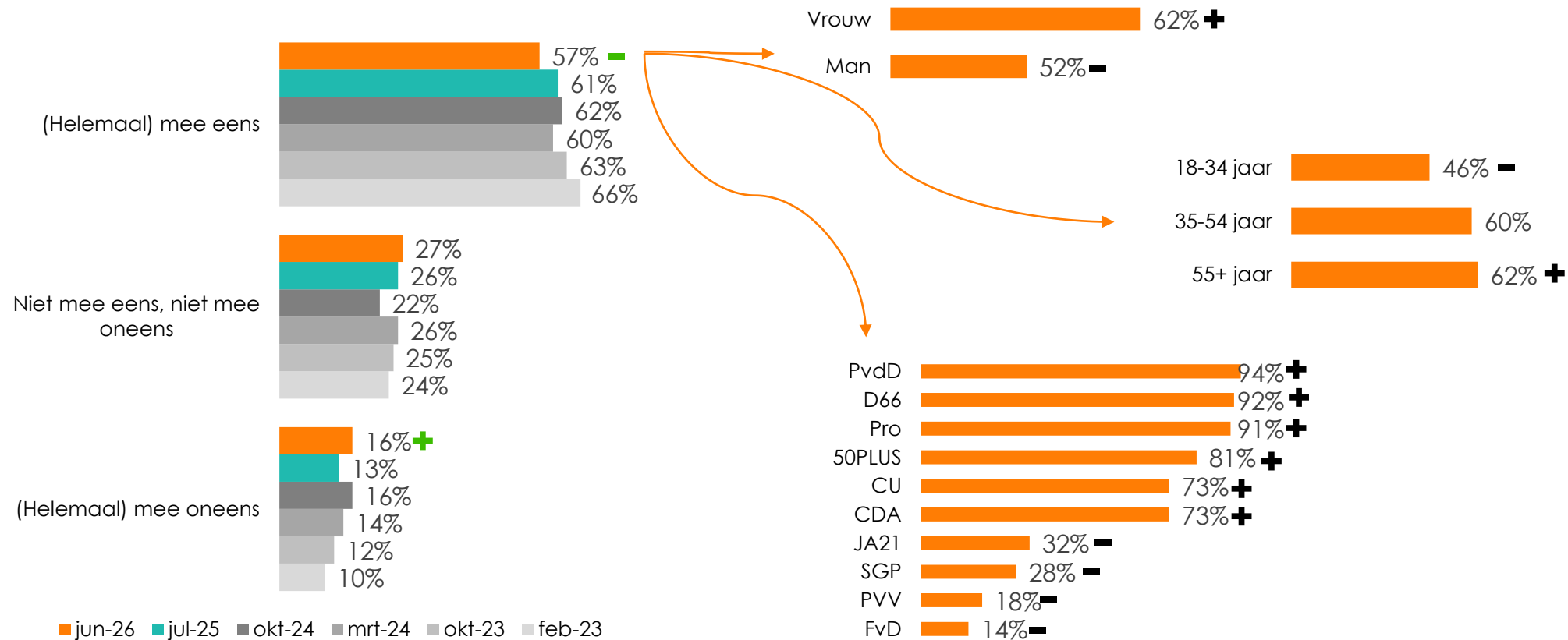
Ruim zes op de tien maken zich daar nu zorgen over

Zorgen over de energievoorziening

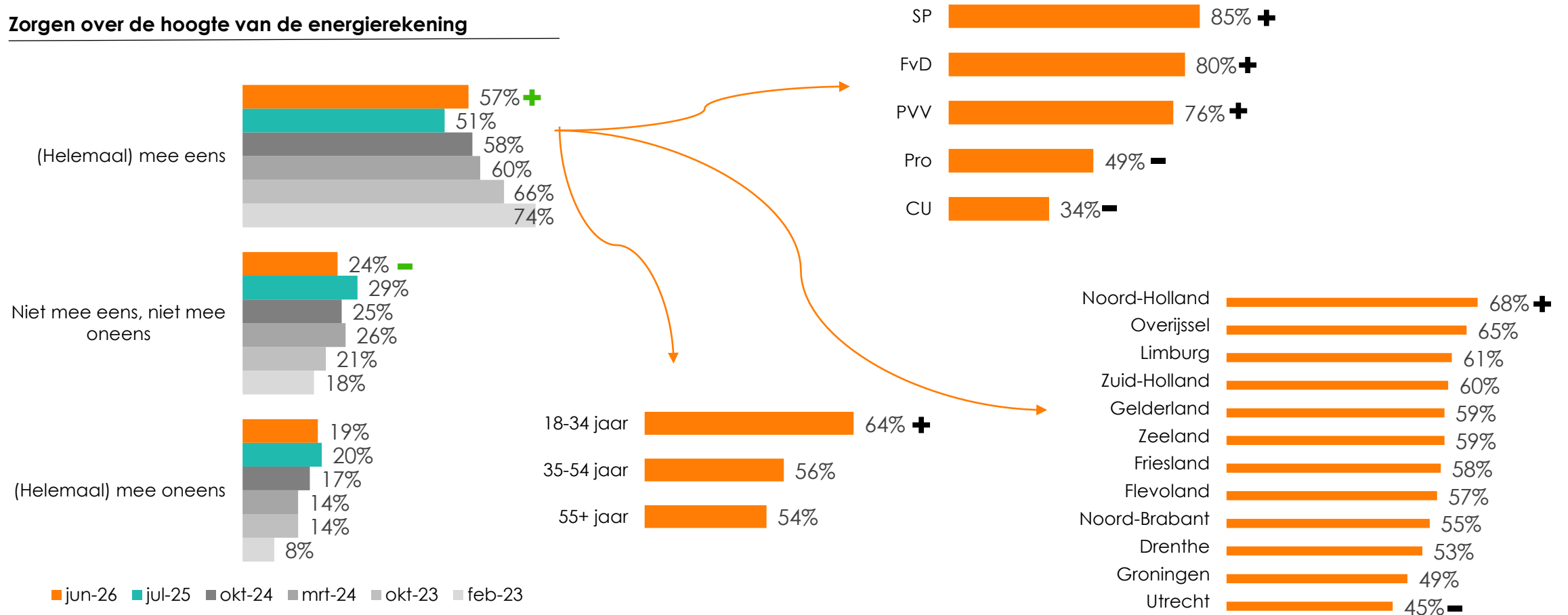
Zorgen over het klimaat licht afgenomen

Zorgen over het klimaat

Zorgen over hoogte energierekening toegenomen

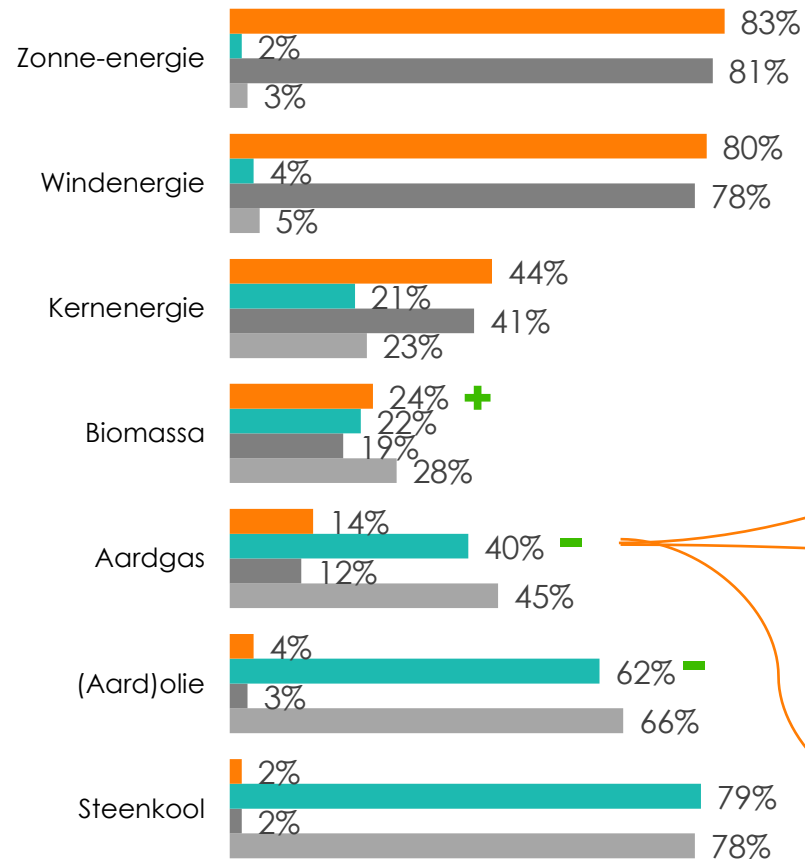
Zorgen over de hoogte van de energierekening

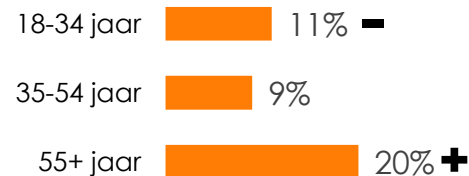
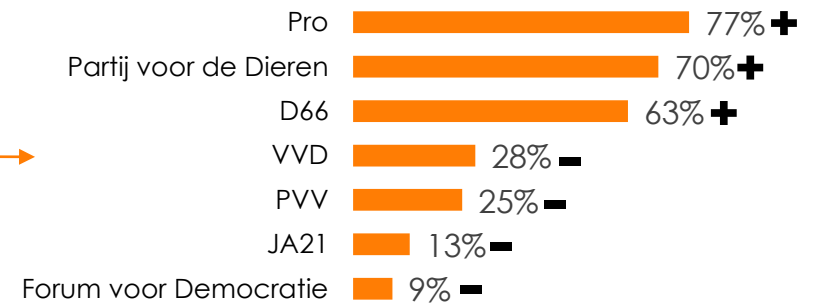
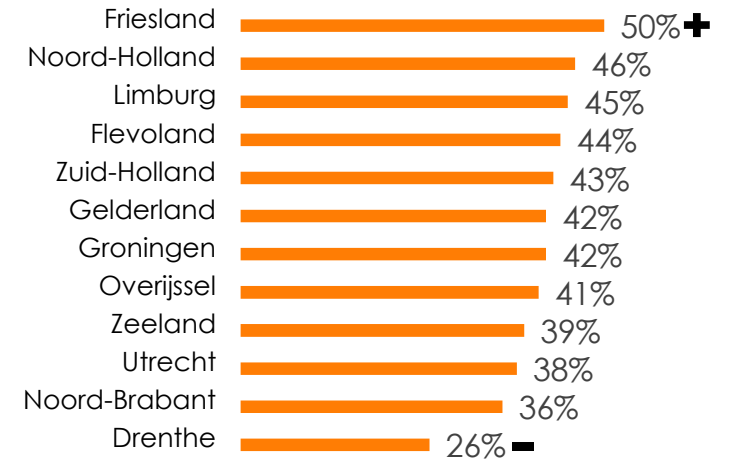
Aardgas iets minder vaak ingeschat als slecht voor het klimaat

T.o.v. 2025 vinden meer mensen biomassa goed voor het klimaat

Beoordeling energiebronnen in relatie tot het klimaat

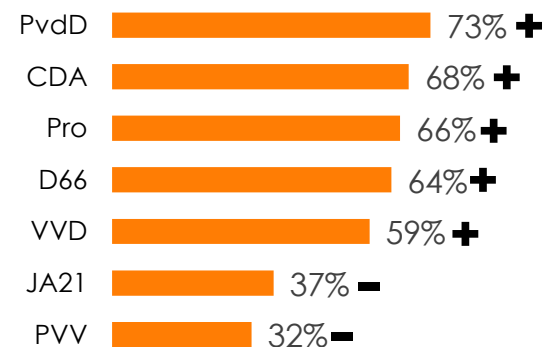
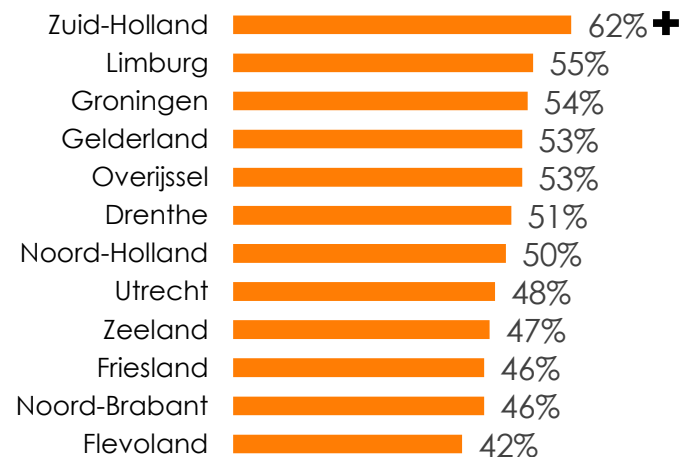
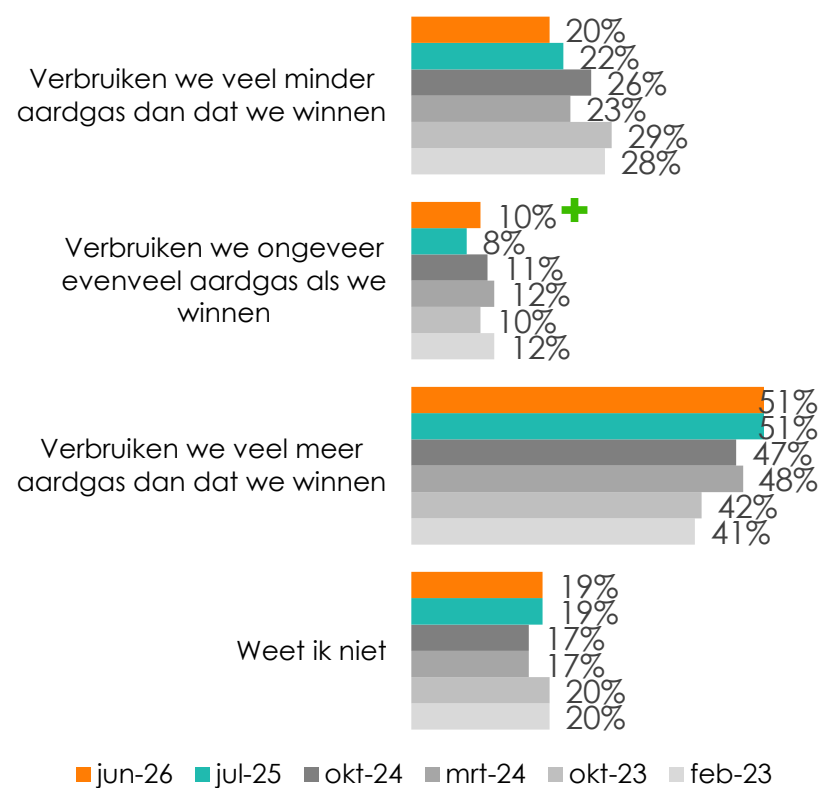

(Heel) goed jun-26 (Heel) slecht jun-26
 (Heel) goed jul-25 (Heel) slecht jul-25

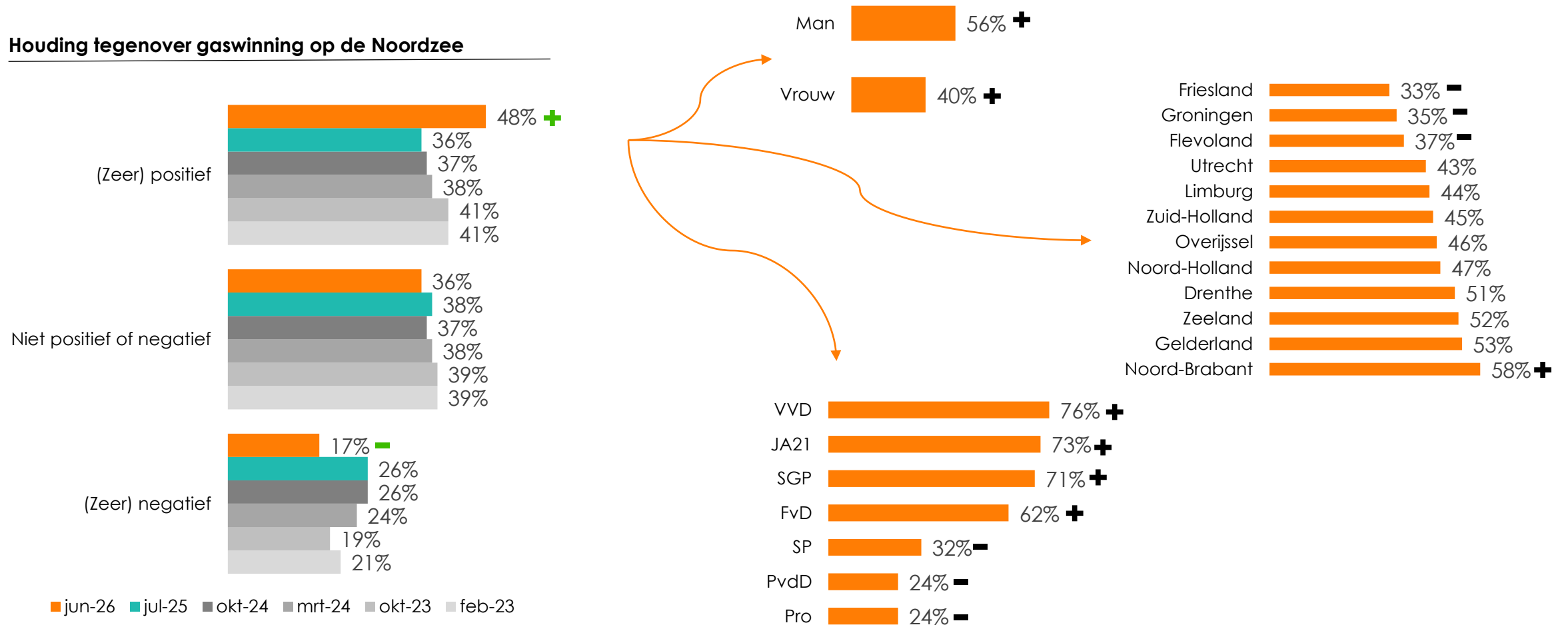
Geschatte verhouding winning en verbruik bijna ongewijzigd

Verhouding tussen aardgaswinning en -verbruik

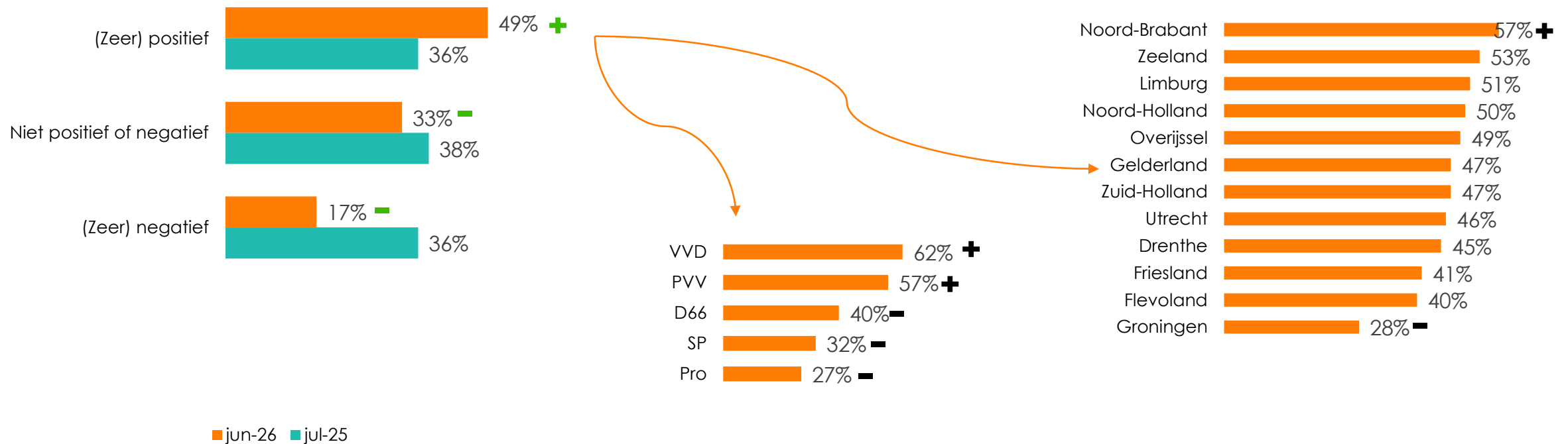
Forse toename positieve houding aardgaswinning Noordzee

Houding tegenover gaswinning op de Noordzee

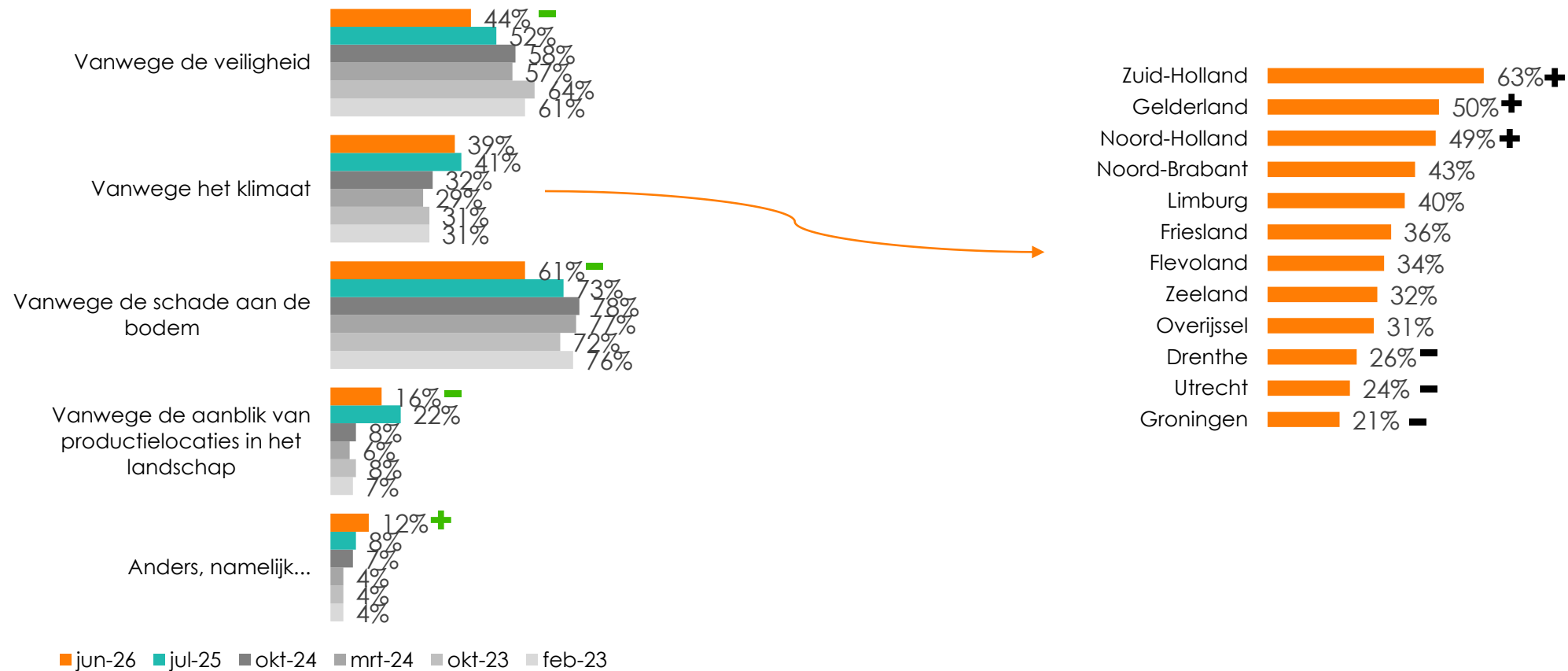
Positieve houding ten aanzien van gaswinning in kleine velden op land neemt ook toe

Houding tegenover gaswinning kleine velden op land

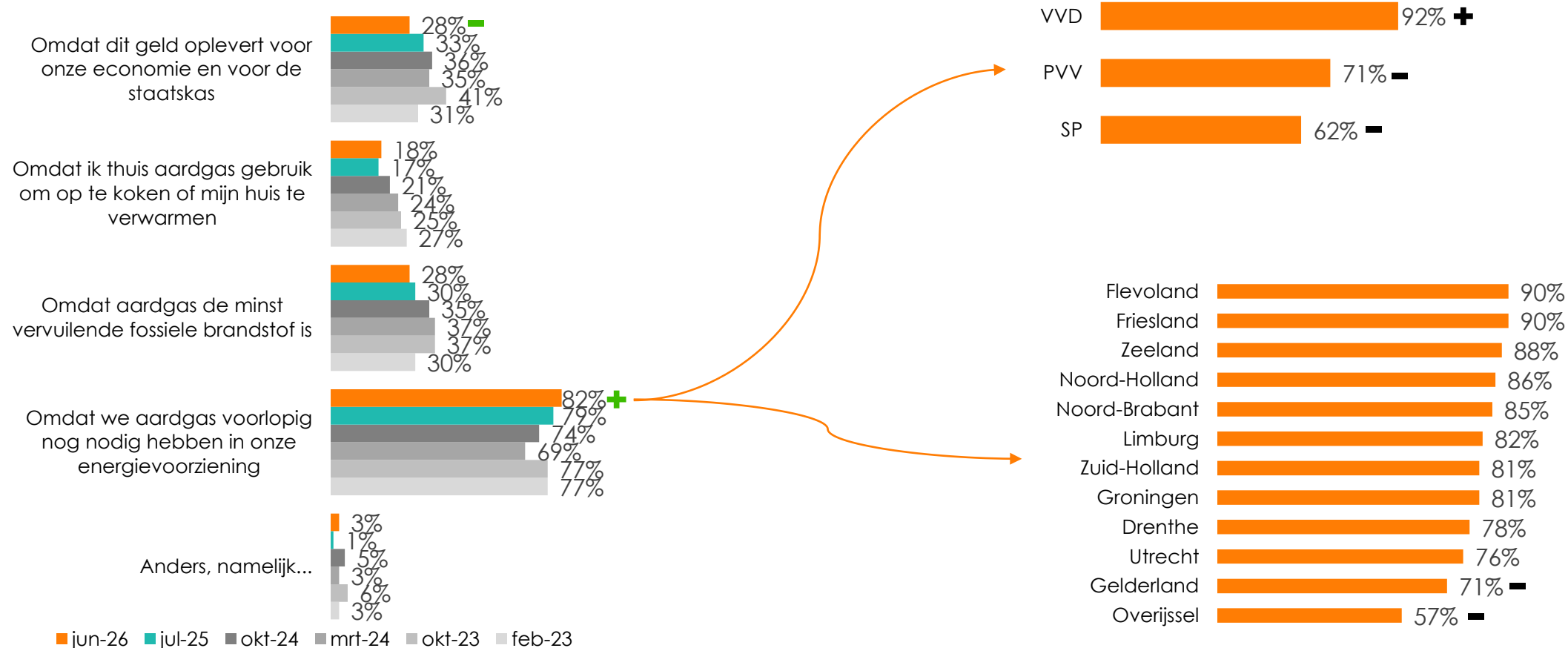
Schade aan bodem blijft belangrijkste reden voor negatieve houding, hoewel er een afname te zien is

Reden negatief staan tegenover gaswinning kleine velden op land

Noodzaak belangrijkste reden positief te staan t.o.v. aardgas

Reden positief staan tegenover gaswinning kleine velden op land

Neutrale groep ziet zowel voor- als nadelen m.b.t. gaswinning

Enkele representatieve citaten

Reden voor neutrale houding tegenover gaswinning kleine velden op land

"Gaswinning blijft riskant voor de bewoners en schadeherstel verloopt verre van soepel."

"De impact lijkt klein, maar levert het genoeg op?"

"Als het goed onderzocht wordt en de risico's goed worden afgewogen, sta ik er niet negatief tegenover."

"Omdat de gevolgen niet zijn te overzien. Gaswinning zou veilig zijn in Groningen. Dat bleek niet waar."

"We zijn nog afhankelijk van gas, maar het levert ook veel risico's met milieuschade op om te winnen."

"Het risico op aardbevingen kan groter worden, maar we hebben de komende tijd nog steeds aardgas nodig."

"Werkelijke gevolgen zijn niet 100% zeker en het blijft fossiele brandstof."

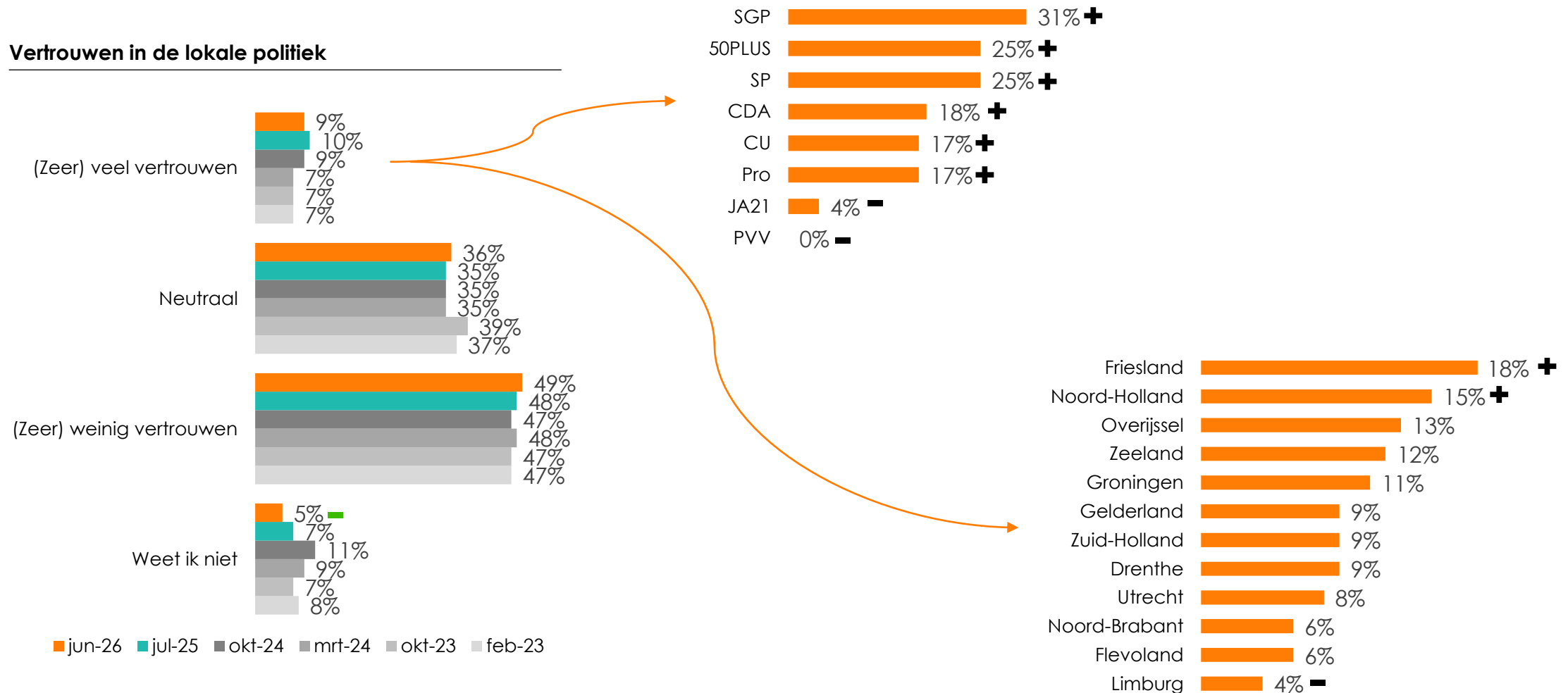
"Ik denk dat het onvermijdelijk is, maar idealiter leven we in een wereld waarin dergelijke vervuilende bronnen niet meer nodig zijn."

"Er zal een goede afweging gemaakt moeten worden tussen voordelen en nadelen op korte, maar ook op lange termijn."

"Ik vind het op langere termijn niet houdbaar, maar voor nu hebben we gas nodig en het in eigen land winnen maakt ons minder afhankelijk."

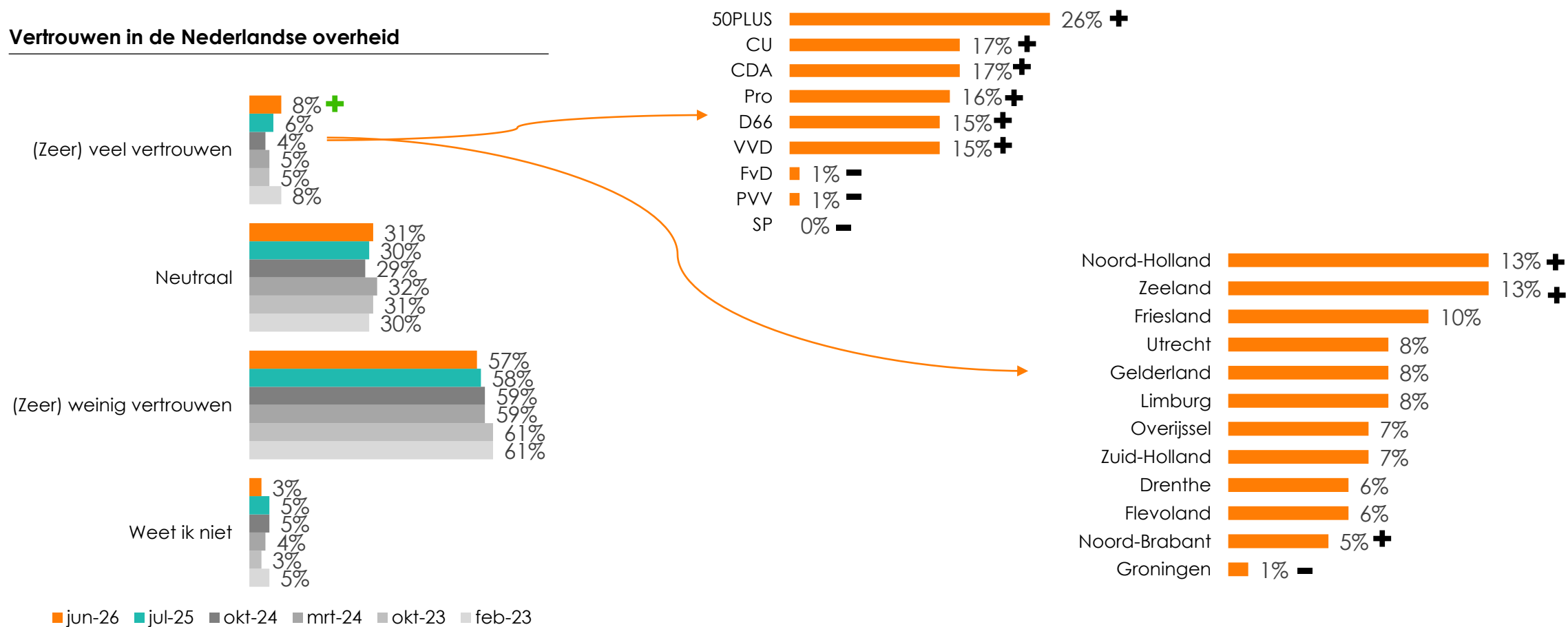
Het vertrouwen in de lokale politiek blijft stabiel laag

Vertrouwen in de lokale politiek

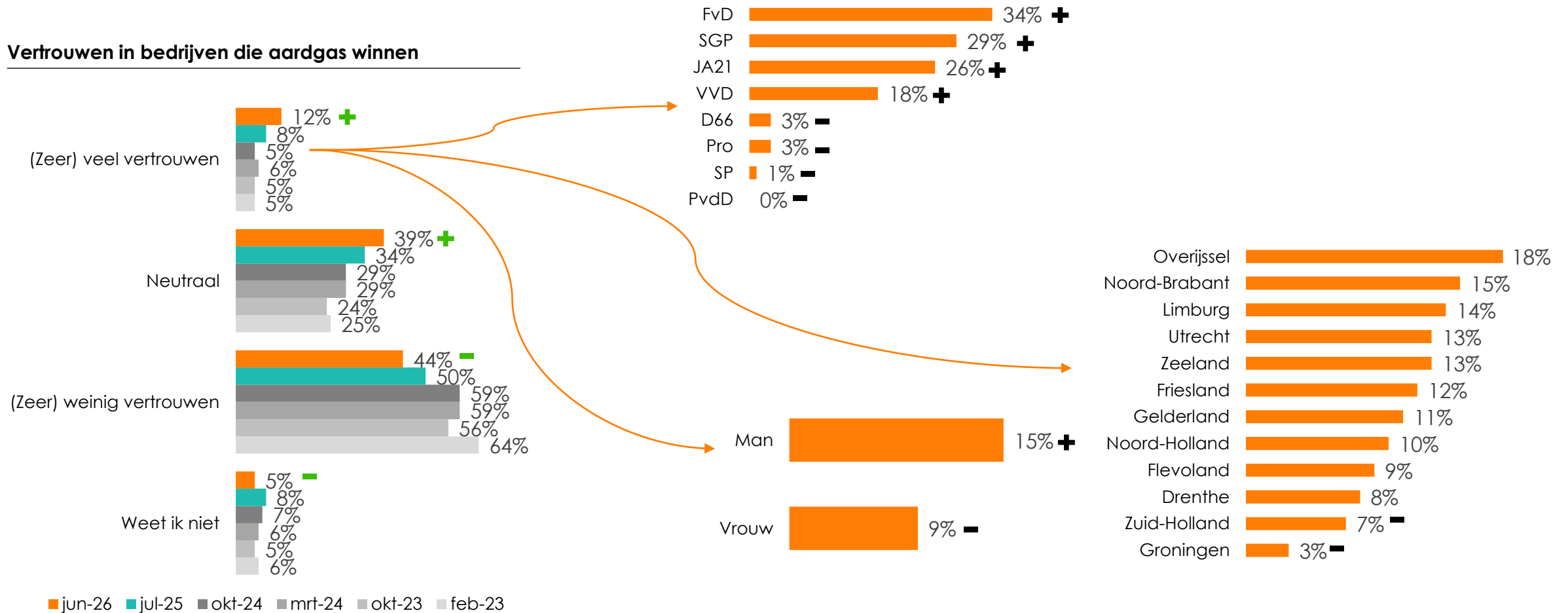
Broos vertrouwen in de Nederlandse overheid licht toegenomen

Vertrouwen in de Nederlandse overheid

Het vertrouwen in aardgasbedrijven is toegenomen

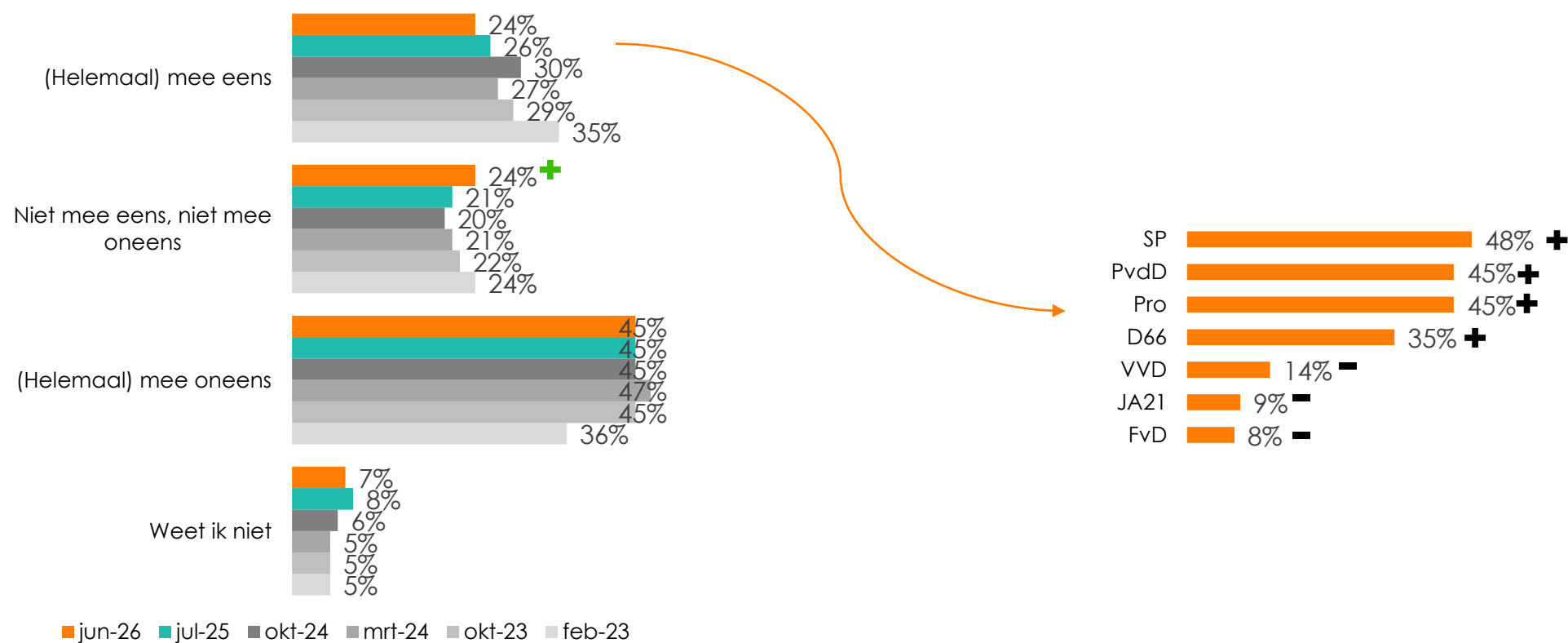
Vertrouwen in bedrijven die aardgas winnen

Energietransitie

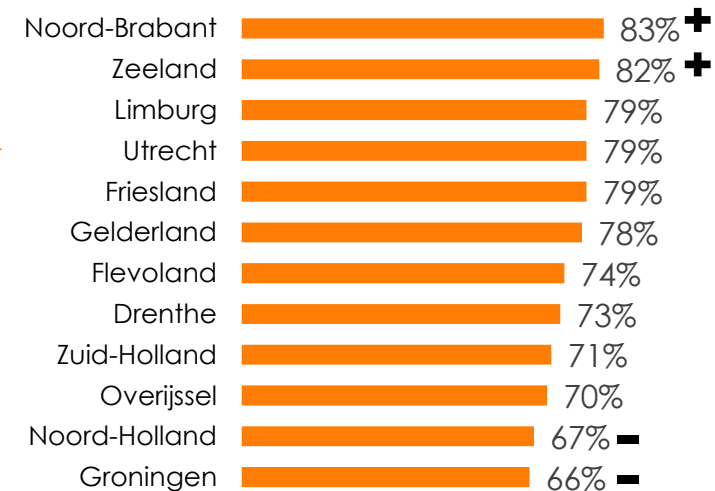
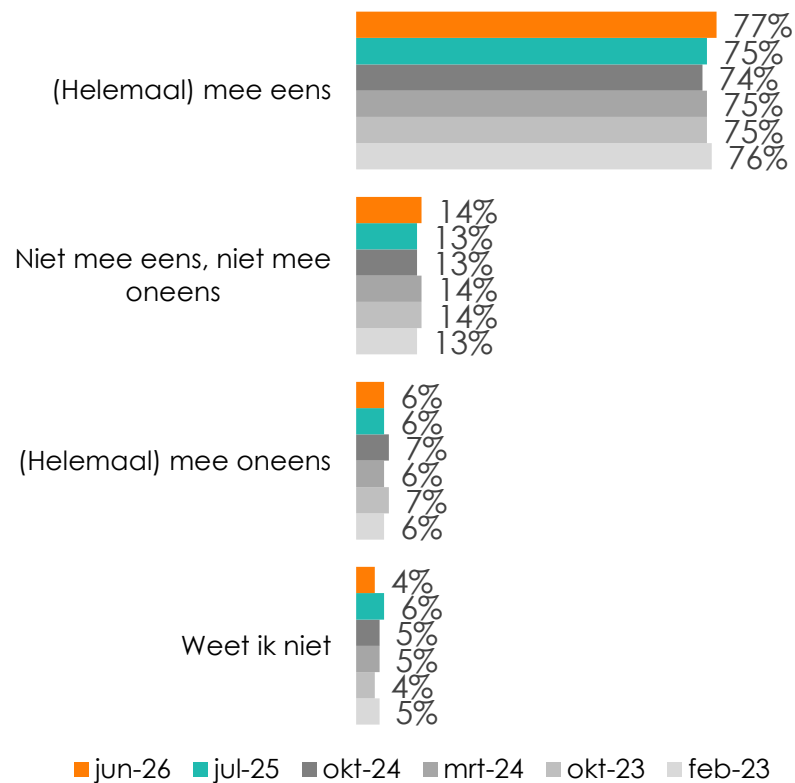
Een kwart denkt dat snelle overstap naar duurzame energie mogelijk is

Stelling: Nederland kan binnen 1 of 2 jaar volledig zijn overgestapt op duurzame energie

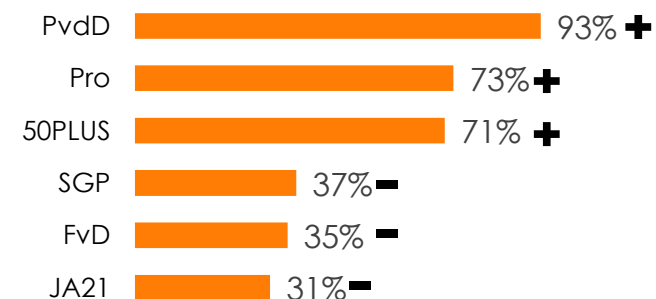
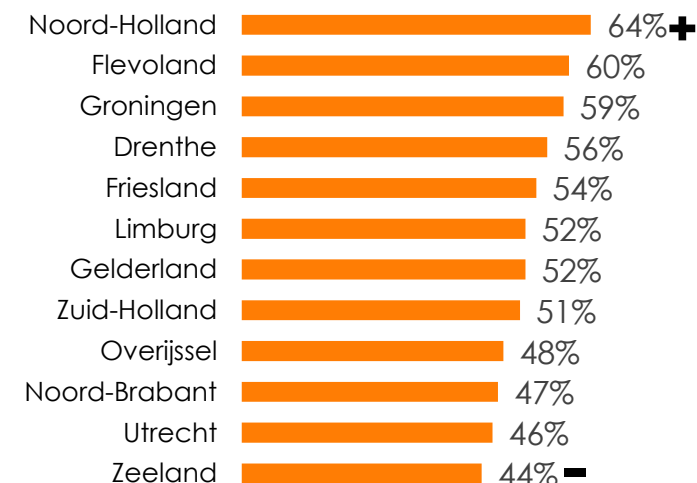
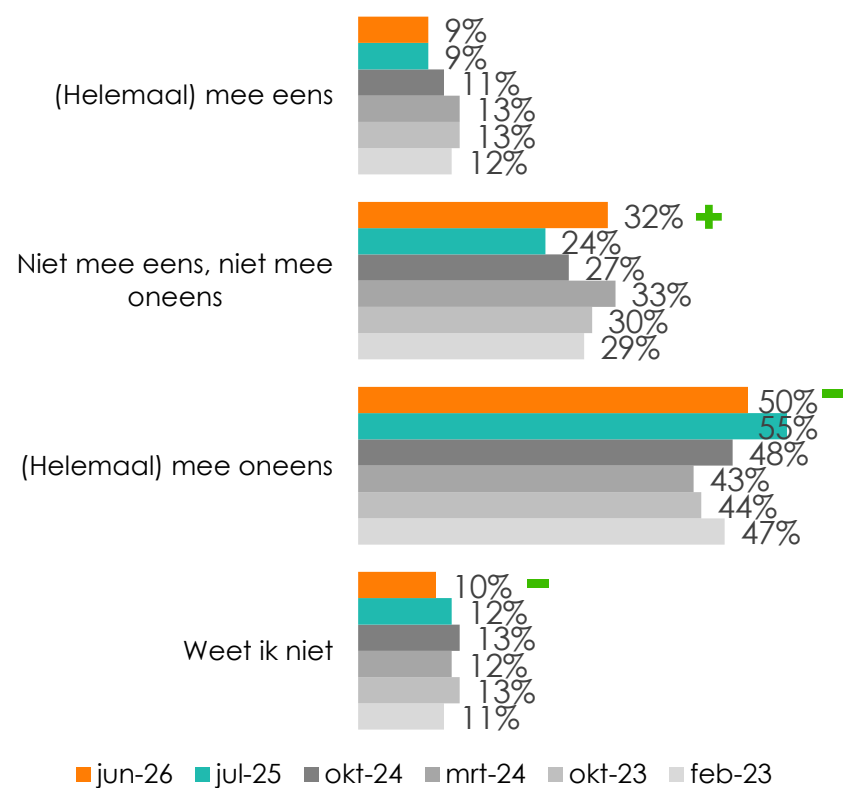
Ruim driekwart ziet aardgas als vangnet bij onvoldoende hernieuwbare energie

Stelling: aardgas is nodig als vangnet zolang (duurzame) energie er niet voldoende is

Minder mensen pessimistisch over voortgang van de overheid met de energietransitie

Stelling: overheid maakt genoeg voortgang met de energietransitie

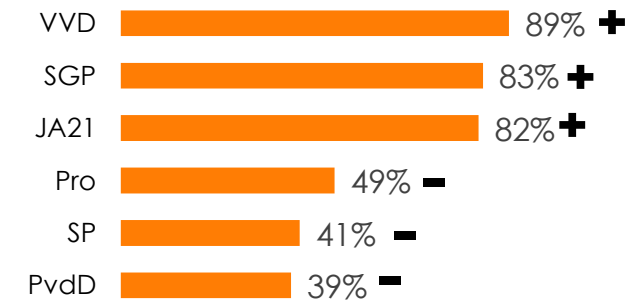
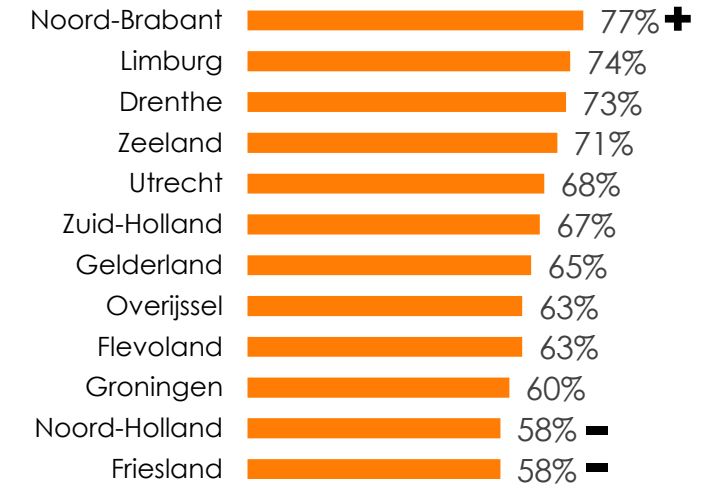
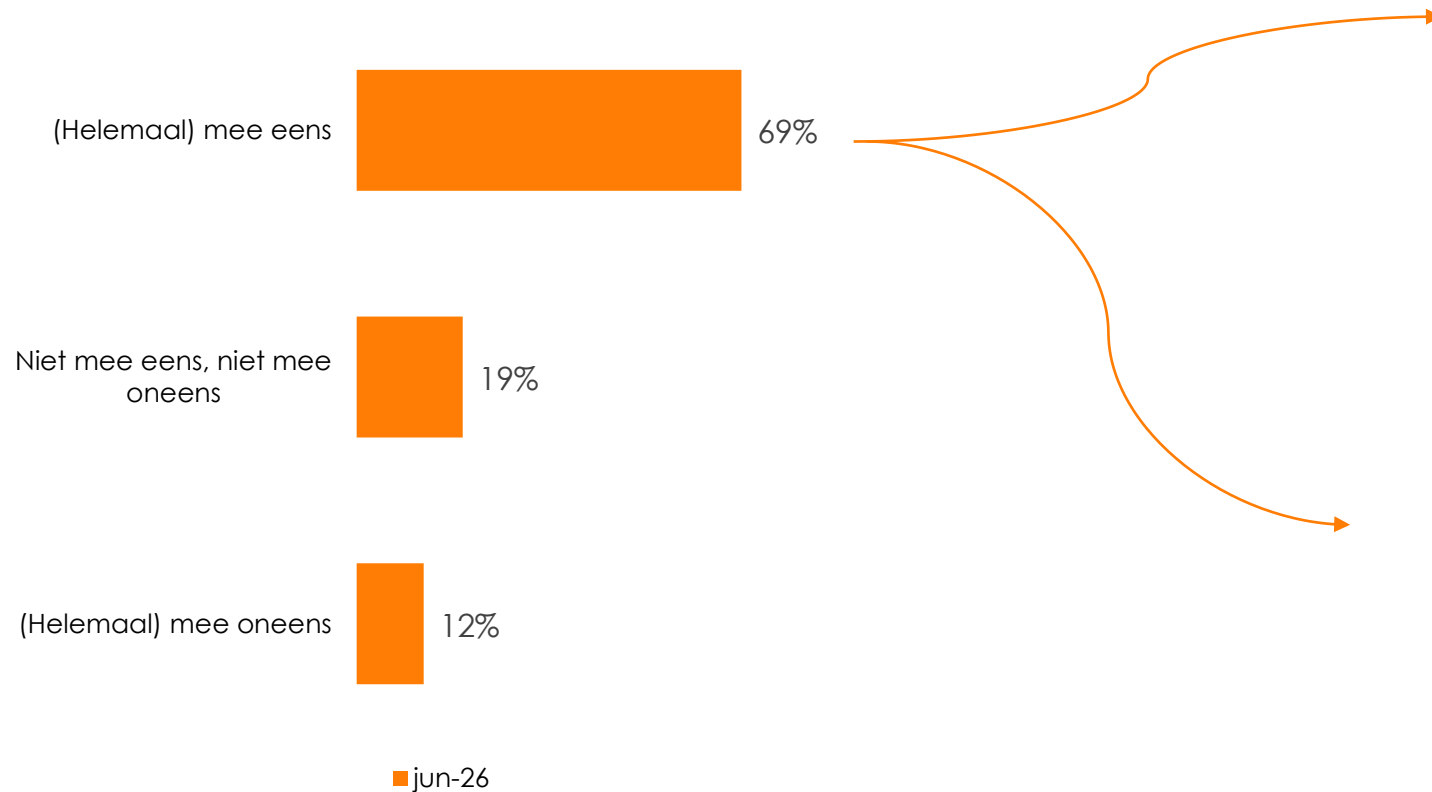

Periodieke vragen

Ruim tweederde wil aardgaswinning op Noordzee om minder afhankelijk te worden van energie uit het buitenland

Stellingen aardgaswinning uit kleine velden (1/5)

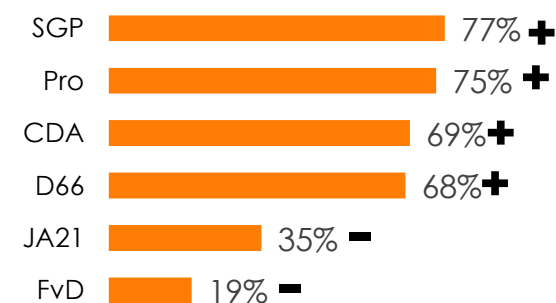
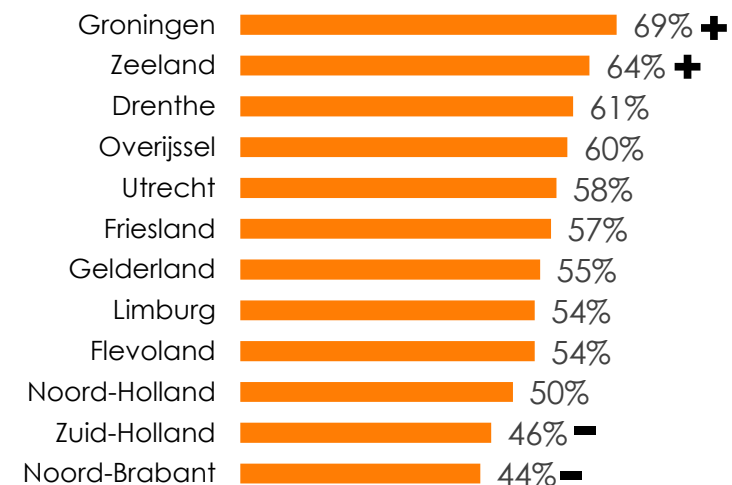
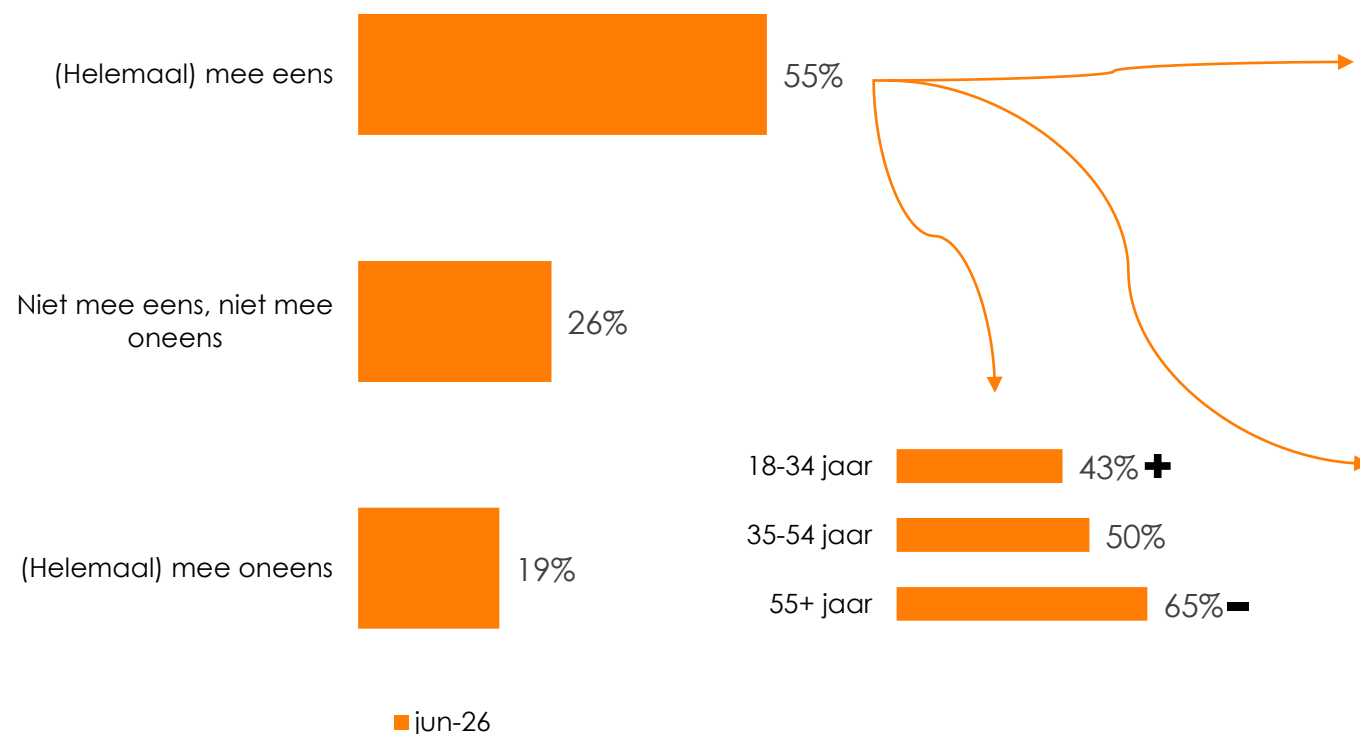
Nederland moet meer aardgas winnen uit kleine gasvelden op de Noordzee, zodat we minder afhankelijk worden van energie uit het buitenland.

Meerderheid vindt aardgaswinning uit kleine velden beter dan heropening van het Groningenveld

Stellingen aardgaswinning uit kleine velden (2/5)

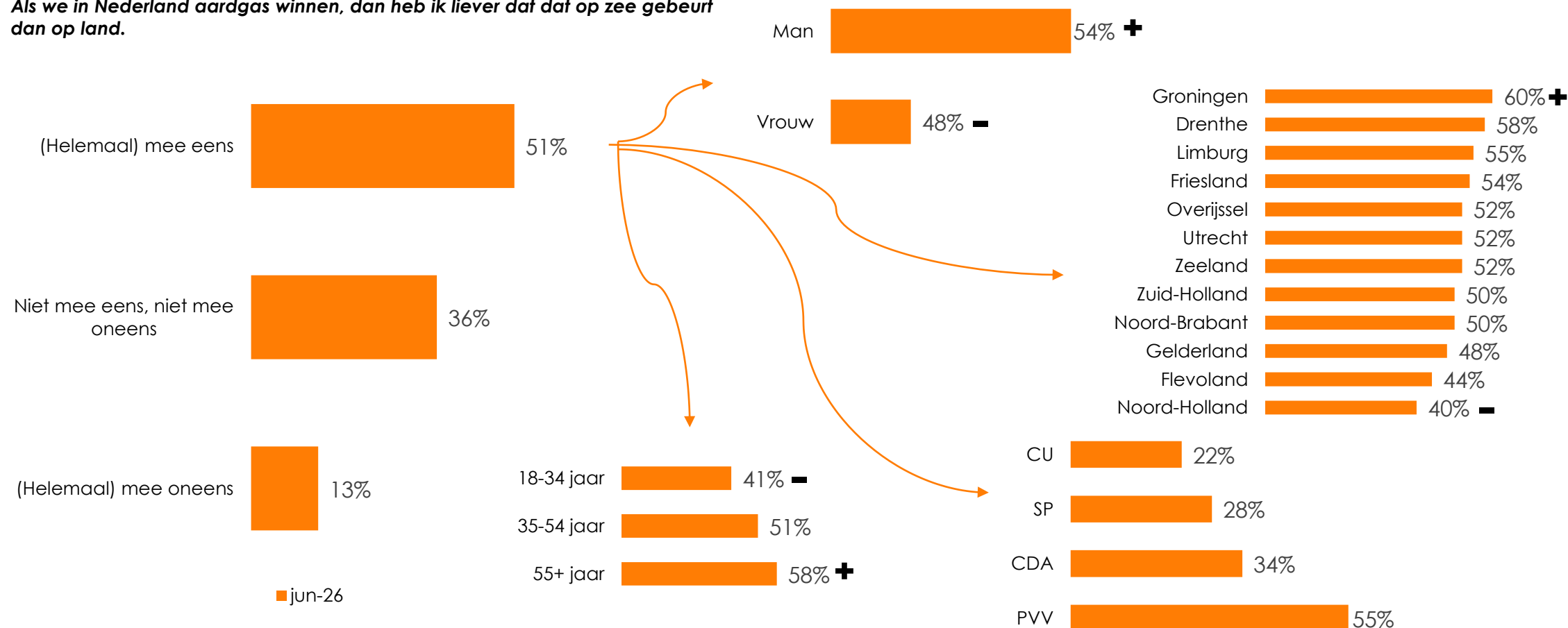
Het is beter om aardgas te winnen uit kleine gasvelden (op de Noordzee of op land), dan dat het veld in Groningen weer open gaat.

Helft ziet liever aardgaswinning op zee dan op land

Stellingen aardgaswinning uit kleine velden (3/5)

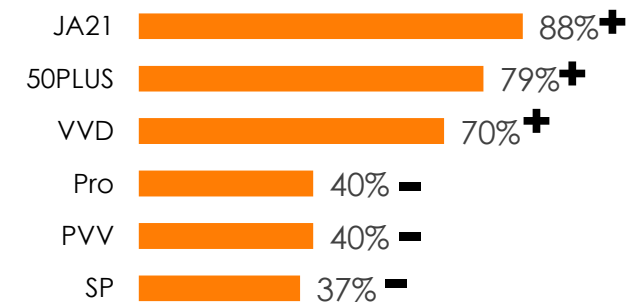
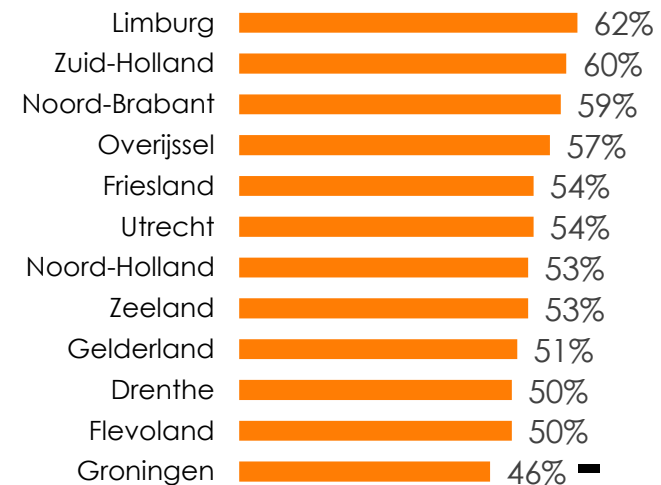
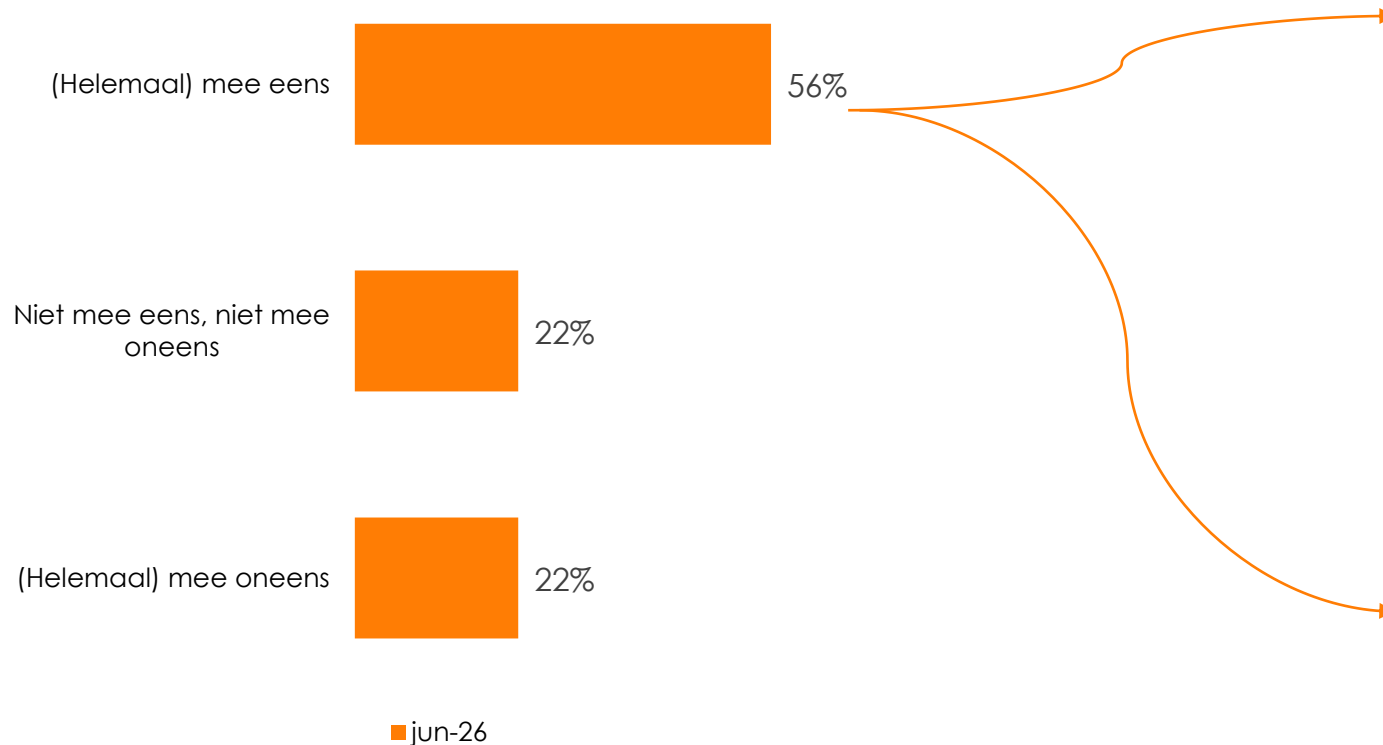
Als we in Nederland aardgas winnen, dan heb ik liever dat dat op zee gebeurt dan op land.

Meerderheid ziet mogelijk energietekort als er geen aardgas uit kleine velden wordt gewonnen

Stellingen aardgaswinning uit kleine velden (4/5)

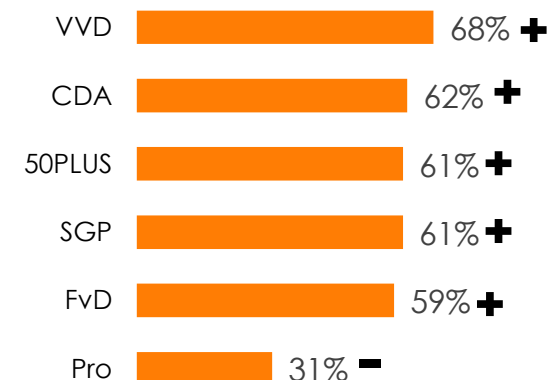
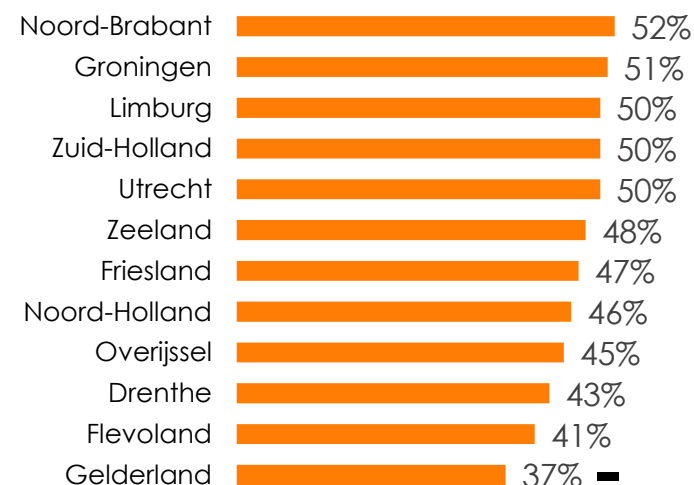
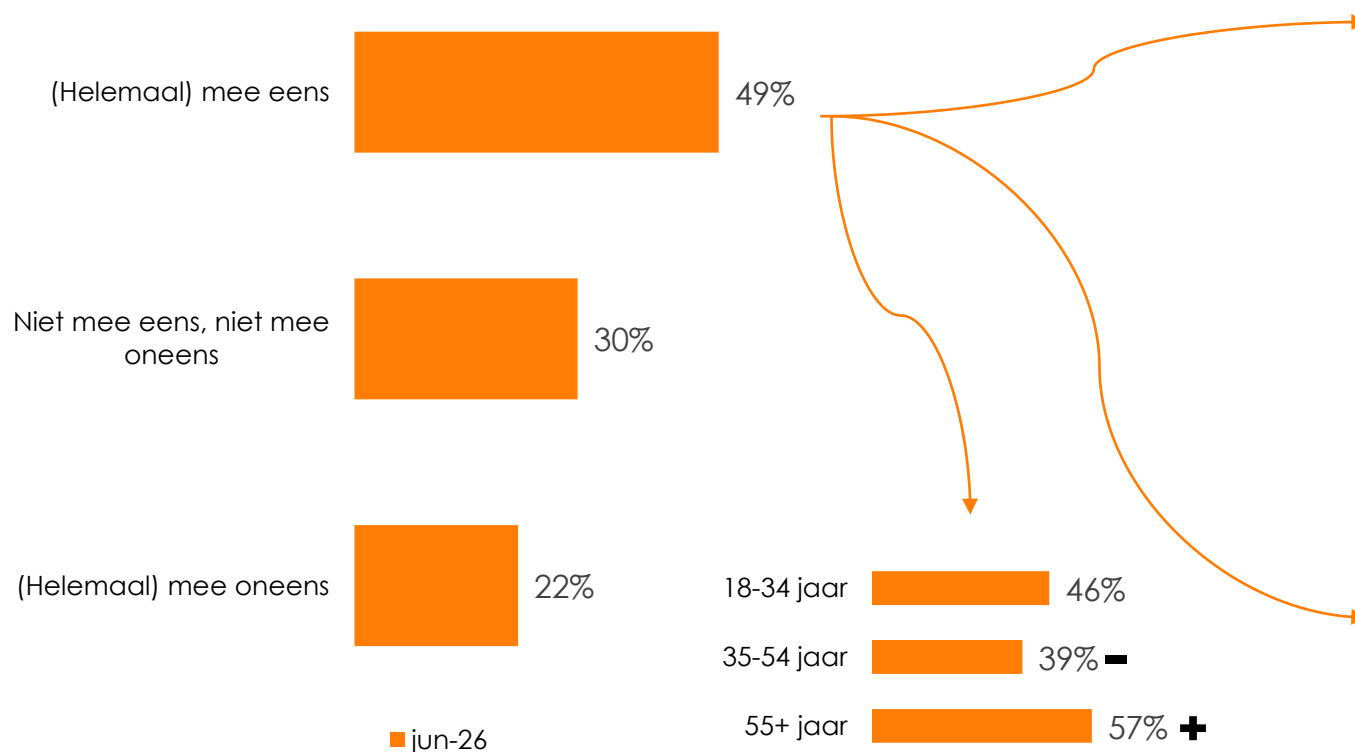
Als we geen aardgas winnen uit kleine gasvelden (op de Noordzee of op land), dan zou het kunnen dat we in de toekomst niet genoeg energie meer hebben.

Voor de helft zijn de voordelen van aardgaswinning uit kleine velden groter dan de nadelen

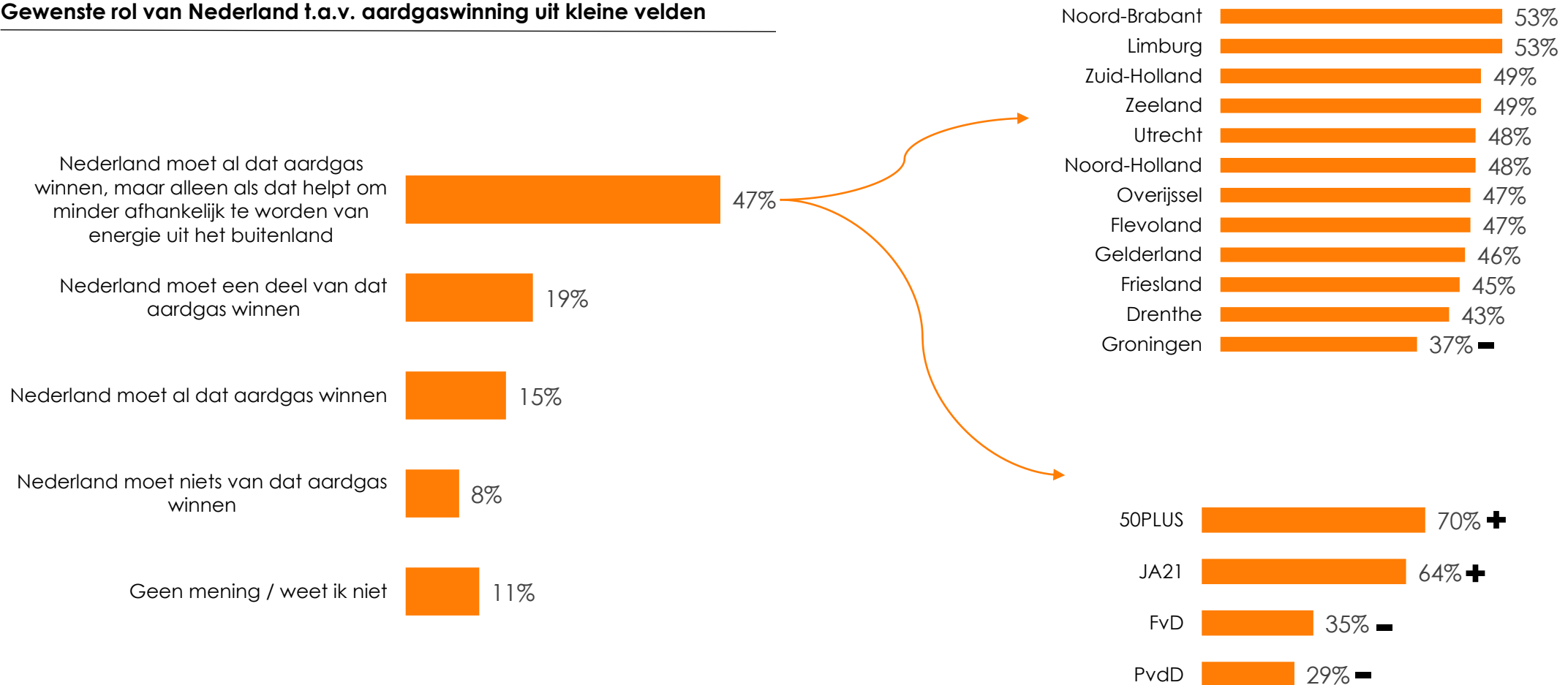
Stellingen aardgaswinning uit kleine velden (5/5)

De voordelen van aardgas winnen uit kleine velden (op de Noordzee of op land) vind ik groter dan de nadelen

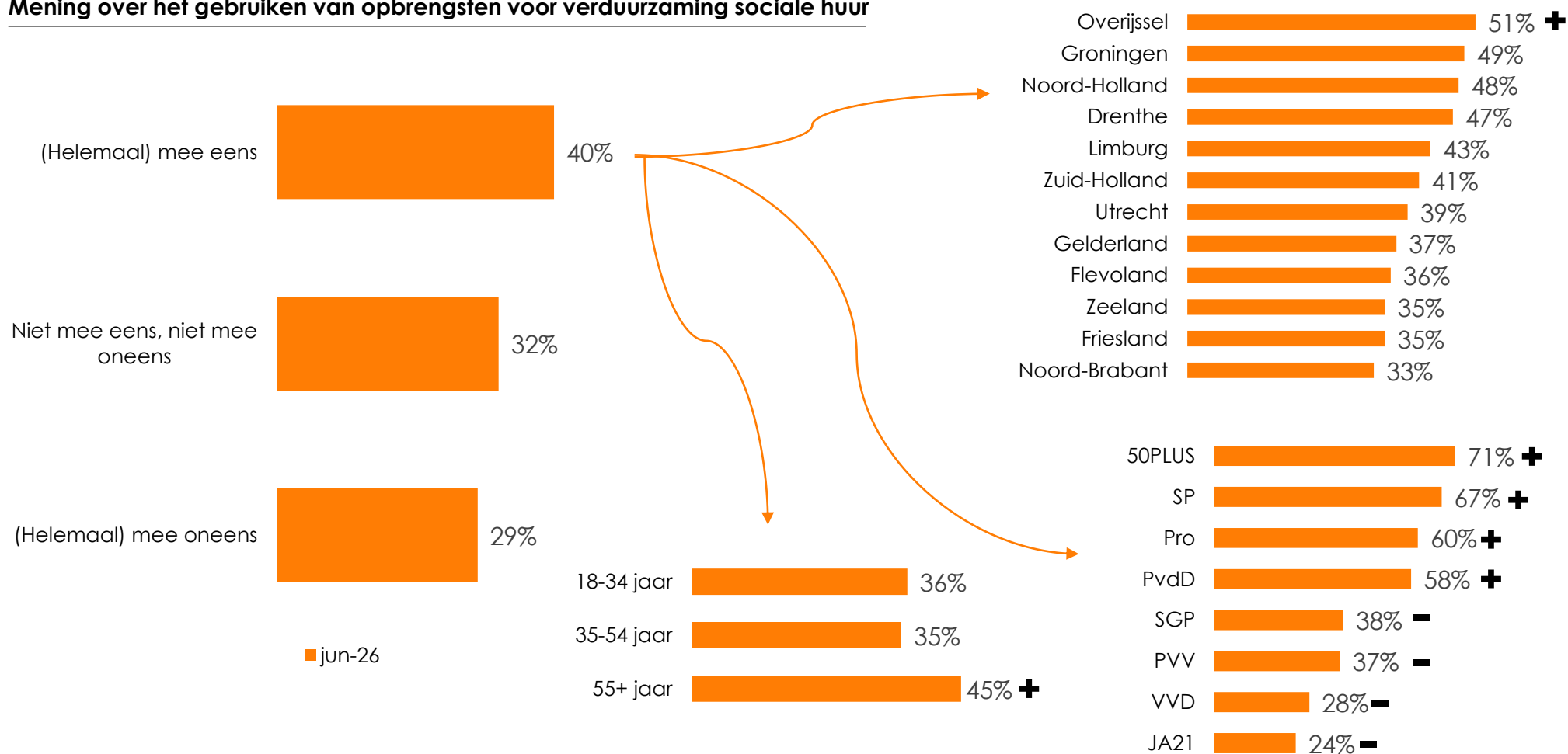
De helft wil al het aardgas uit kleine velden winnen, mits het bijdraagt aan energieonafhankelijkheid

Gewenste rol van Nederland t.a.v. aardgaswinning uit kleine velden

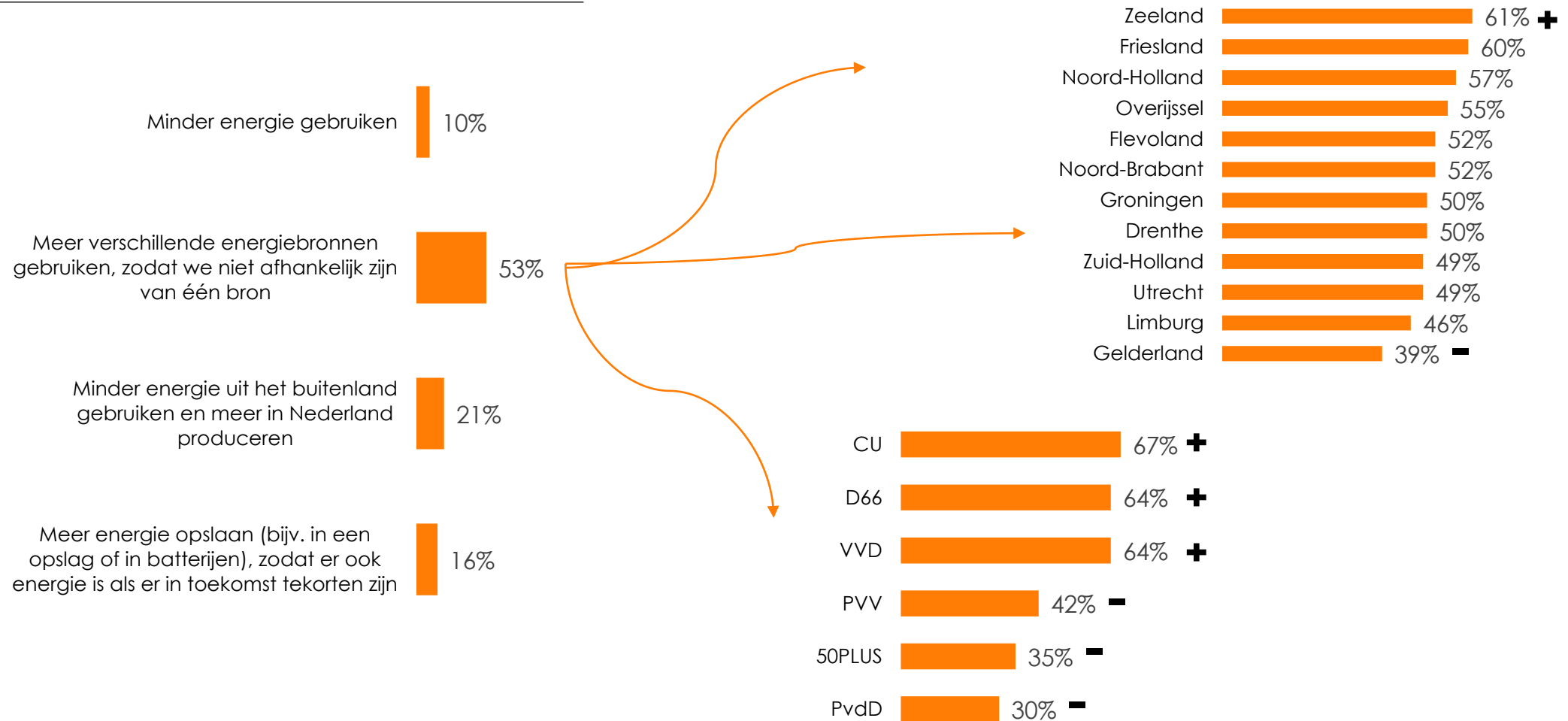
4 op de 10 willen alle opbrengsten van het winnen van aardgas op de Noordzee gebruiken voor verduurzaming sociale huur

Mening over het gebruiken van opbrengsten voor verduurzaming sociale huur

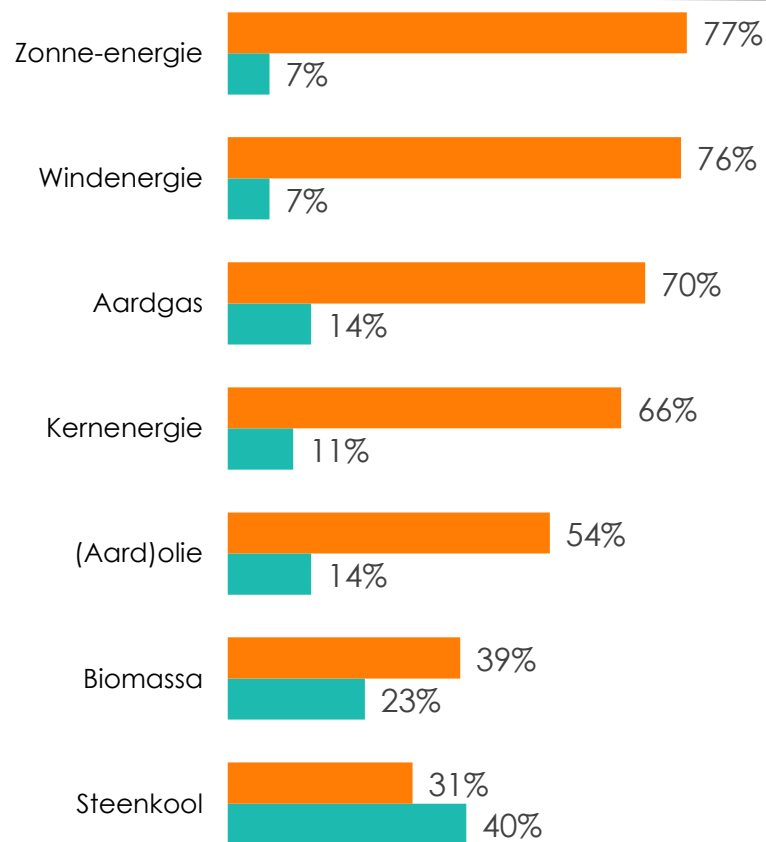
Het gebruiken van meer verschillende energiebronnen heeft de voorkeur van de helft van de Nederlanders

Belangrijkst om weerbaar te blijven

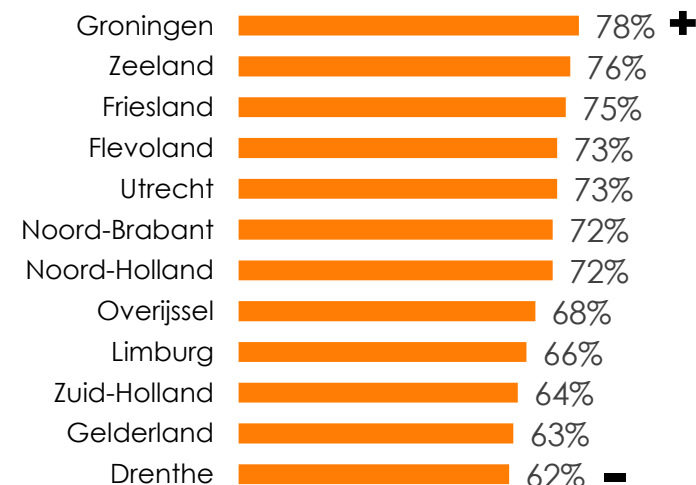
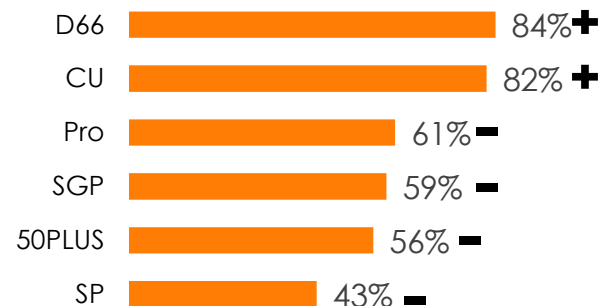

7 op de 10 vinden dat zonne-energie, windenergie en aardgas kunnen bijdragen aan de leveringszekerheid van energie

Mate van bijdrage energiebronnen aan de leveringszekerheid van energie

■ Draagt een beetje/sterk bij
■ Draagt helemaal niet/weinig bij

Achtergrondvragen

Kwart weet nog niet waarop te stemmen bij verkiezingen

Voorkeurspartij verkiezingen

